

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 57.

V Ljubljani, v četrtek 10. marca 1892.

Letnik XX.

Češko-nemška sprava.

Zdaj je pozornost ne samo Avstrije, temveč i vse Evrope obrnena v Prago v češki deželni zbor, kjer se ima sklepati o znanih punktacijah in o — spravi. To zasedanje bode izvestno najvažnejše. Dunajske punktacije imajo biti nekako krona pomirljive politike grofa Taaffeja.

Avstrijski Slovani se izza davne dōbe poganjajo za enakopravnost, koja se jim je konečno ustavno garantovala, toda v praksi sedaj kratila. Ta praksa enakopravnosti nasproti Slovnom prekopicnila se je v Avstriji baš v nasprotno, to je, v neenakopravnost. To je faktum, kojega ne premeni nobena sofistika.

Kjer se Slovan za vsako drobtino enakopravnosti, bodisi v šoli, v mestnem zastopništvu, v uradu, da, i na grobišču mora sklicavati in tožiti do najvišjih instancij; ondi mora zaupanje v pravne odnošaje tekot časa biti omajana, tam tudi tlačene narodnosti morajo z največjo nezaupnostjo zreti na kakoršnokoli novo kodifikovanje ravnopravnosti, katero se zdaj nazivlje „punktacije“.

Kako krasna je beseda: „sprava“ — „Ausgleich“! Kateri miroljubni državljani bi ne želeli, da bi bili poravnani skoro stoletni prepiri! Kateri odkritosrčni Čeh bi ne podal od srca rad desnice svoje v spravo sosedu Nemcu! Kateri pošten Nemec bi ne hotel učiniti istotako!

Cesto se čujejo glasovi Čehov in Nemcev: Kaj nam je do teh prepиров, bodimo si dobri; jaz ne morem zato, da sem Čeh, a ti ne, da si Nemec. Sprava, poravnava je občna želja; po nji hrepené enako Čehi in Nemci.

„No, sprejmite torej spravo na podlagi punktacij,“ — pravi grof Taaffe! Kar se tiče teh dunajskih punktacij, moramo poudarjati, da ne prihajajo

iz srca ljudstva, ni Čehov, ni Nemcev, te prehajajo od — „zelenih miz“.

Povestnica nas pa uči, da trajne sprave in mir mej narodi malokedaj prikajajo od „zelenih miz“. Diplomatom miri imajo večkrat v sebi kali novih bojev, in kot tak mir smatrajo Čehi dunajske punktacije.

Kak vtis so učinile pri svojem prvem objavljenju? Na jedni strani veselje, a na drugi bridko prevaro. Ali more človek nazivljati to kot spravo, pri koji se Nemec smeje, Čeh pa — joka?

Punktacije je takoj v početku Čehom ogranilo v srečo buronsko veselje nemške žurnalistike in obe-tanje, kako se bode postopalo s češkimi manjšinami v zaprtem ozemlju; nepriljubljene so postale vsled neizprosnega moledovanja nemških voditeljev, naj se te punktacije izvrše doslovno; ogranilo je te punktacije vedenje vladno do Čehov; ogranil jih je končno — grof Taaffe sam.

Liberce je češkimi manjšinam vedno svarilni klic: Memento mori! Odgovor grofa Taaffeja na interpelacijo gledé liberških Nemcev zoper Čeha utrdil je češki narod v odporu proti punktaciji spravi. Te punktacije so največ Nemci sami izpodkopali, ker že naprej njih sladkobo dajejo pokuševati Čehom.

Slabo znamenje je tudi to, da češki deželni zbor letos zboruje — brez gospoda dr. Riegra, koji se je umaknil v toplo južno podnebje — v Arko. Nekoč tako zgovorna usta, kojim se je često posrečilo pomiriti razburjene valove v parlamentu, zdaj ne bodo opominjala k premišljenosti in pomirljivosti. Kake viharne trenutke bomo doživeli še brez Riegra?

Punktacije privedle so češki narod v mladočeški tabor. Iz tega je pa nastala škoda — pravi „Čech“ — v narodu za verska načela. Tisoč in tisoč bivših Staročehov udalo se je liberalnim na-

čelom. Prej staročeski listi postali so tako rekoč čez noč mladočeški listi.

Ljud kaj malo dela razločka med politiko in vero. Mnogi mečejo vse v jeden koš: Staročeha, punktacije in duhovščino. Češka duhovščina pa z verskega stališča o njih misli: Amicus usque ad aram!

Deželni zbor kranjski.

(Druga seja, dne 8. marca.)

(Konec.)

Predno se je začela debata o šolskih knjigah, je deželni glavar predstavil deželnega šolskega nadzornika gosp. Šumana kot vladnega zastopnika.

Poslanec Šuklje kot poročevalec finančnega odseka o učnih knjigah za slovenske ljudske in srednje šole naglašja v prvi vrsti, da se morajo slovenski dijaki na srednjih šolah navaditi v svojem materinem jeziku znanstveno misliti, a poleg tega tudi toliko naučiti nemščine, da morejo iz lahka na vseučiliščih poslušati nemška predavanja. Treba je torej previdno postopati in uvesti pouk v slovenščini tudi na višji gimnaziji le v nekaterih predmetih. Tako naj bi se vpeljala v slovenskem jeziku krščanski nauk in latinščina, za katera dva predmeta pa bi bilo treba slovenskih učnih knjig, posebno pa slovarjev. Grščina naj se uči slovenski le v 3. in 4. razredu, pozneje nemški.

Istotako bode treba kredita za knjige v obrtnih šolah. Konečno predlaga:

1. Deželni odbor se pooblašča, da založnikom potrebnih učnih knjig za 5., 6., 7. in 8. razred slovenskih ljudskih šol, oziroma za meščanske šole, potem za obrtno-strokovne in obrtne nadaljevalne ter za srednje šole in učiteljska dovoljuje primerne podpore;

LISTEK

Sebastopolj.

(Spisal Lev. Tolstoj, prevel J. P.)

(Dalje.)

III.

Izprva je šel k paviljonu, poleg katerega so stali godci, katerim so drugi vojaki istega polka držali note in okolo katerih so stali pisarji, junkerji, pestunje z otroki, ki so bolj gledali, nego poslušali. Okrog paviljona so stali, sedeli in hodili največ pomorščaki, pobočniki in častniki v belih rokovicah. Po velikem drevoredu na buljaru so hodili vsakovrstni častniki in vsakovrstne ženske, nekatere v klobukih, večinoma pa v robcih (bile so pa tudi brez klobukov in robev), pa niti jedne ni bilo stare, temveč, kar je gotovo pomenljivo, vse so bile mlade. Nižje, po senčnem, dišečem drevoredu belih akacij so hodile in sedele posamezne skupine.

Nikdo ni bil posebno vesel, ko je na buljaru zagledal podstotnika Mihajlova, izvzemši morda stotnika njegovega polka Obžogova in stotnika Suslikova, katera sta mu z gorečnostjo stisnila roko. Prvi je bil v hlačah iz velbljodove irhovine brez rokovic, v obnošeni suknji, z rudečim potečim se licem, drugi je pa kričal glasno in nerodno govoril, da je zoperno bilo hoditi z njim, posebno pred

častniki v belih rokovicah (izmej katerih je podstotnik Mihajlov z jednim se pozdravljal, z drugim bi se pa bil lahko, ker se je dvakrat bil sešel z njim pri skupnem znanec). Poleg tega pa tudi ni bilo nič veselega hoditi z gospodom Obžogovom in Suslikovom, ko ju je tako po šestkrat srečaval na dan in jima stiskal roki.

Rad bi bil stopil k pobočnikom in pogovoril s temi gospodi nikakor zaradi tega, da bi stotnika Obžogov in Suslikov in poročnik Paštecki in drugi videli, da govori s temi gospodi, temveč samo zaradi tega, ker so prijazni ljudje ter vedo vse novice ter bi jih pripovedovali.

Zakaj se je podstotnik Mihajlov bal in ni mogel stopiti k njim? Kaj, če me nakrat ne pozdravljajo, mislil si je, ali pa če me tudi pozdravijo, potem pa govore dalje mej seboj, kakor bi mene zraven ne bilo, ali pa če pojdejo od mene in jaz ostanem sam mej aristokrati? Beseda „aristokrati“ (v zmislu višjega izbranega kroga, v katerem stanu koli) se je pri nas v Rusiji, kjer bi je pravo za pravo prav nič treba ne bilo, posebno priljubila in našla je pot v vse kraje in v vse sloje družbe, kamor je le našla pot častiželjnost (ali kam ni našlo pota to obžalovanja vredno nagnjenje?): mej kupce, uradnike, pisarje, častnike, v Saratov, v Mamadišo, v Vinico, in sploh povsod, kjer so ljudje. Ker je v obsedenem Sebastopolju mnogo ljudij, je tudi mnogo častiželjnosti, torej

tudi aristokratov, ne gledé na to, da vsak trenutek visi smrt nad glavo slednjega aristokrata in nearistokrata.

Za stotnika Obžogova je podstotnik Mihajlov aristokrat, za podstotnika Mihajlova je pobočnik Kalugin aristokrat, ker je pobočnik in se tiho razgovarja z drugim pobočnikom. Za pobočnika Kalugina je grof Nordov aristokrat, ker je krilni pobočnik.

Častiželjnost, častiželjnost in častiželjnost povsod, tudi na kraju groba in mej ljudmi, ki so pripravljeni umreti iz prepričanja. Častiželjnost je označilna poteza in posebna bolezen sedanjega časa. Zakaj mej prejšnjimi ljudmi ni bilo slišati o tej strasti, ravno tako, kakor se ni slišalo o kozah in koleri? Zakaj so v našem stoletju samo tri vrste ljudij: jedni, ki zmatrajo častiželjnost kot neobhodno potrebno stvar in se jej torej po pravici in svobodno pokore; drugi, ki častiželjnost imajo za neko nesrečo, ki pa se ne dá odvrniti, in tretji, ki nevede prav robski delujejo pod tem vplivom? Kako to, da sta Homer in Shakespeare govorila o ljubezni, o slavi, o trpljenju, literatura današnjega časa je pa le propovedovanje o častihlepu?

Podstotnik je šel dva pota neodločno mimo kroga svojih aristokratov, tretji pot se je pa premagal in stopil k njim. Ta krog so sestavljali štirje častniki: pobočnik Kalugin, znanec Mihajlova, pobočnik knez Galicin, bivši tudi malo aristokrat

2. za izdajo učnih knjig za leto 1891 dovoljena svota sme se, v kolikor se v to svrhu ni že porabila v dovoljenem roku, porabiti 1892. leta;

3. za leto 1892 se dovoli v isto svrhu 2000 goldinarjev iz deželnega zaklada.

Poslanec dr. Tavčar*) izraža hvalo deželnemu odboru, ki je storil, kar je bilo v njegovi moči, za izdajo potrebnih šolskih knjig tudi z navštetimi finančnega odseka se strinja, nikakor pa ne z razlogi, s katerimi je poročevalec podprl navšete. Govornik odločno graja, da se je dovolila podpora za knjigo krojaškega mojstra M. Kunca iz tega zaklada; on ne ugovarja podpori sploh, a ne od 2000 gld., katere je deželni zbor dovolil le za šolske knjige. Na Slovenskem moramo zahtevati popolnem slovenske gimnazije, zato je nevarno, da toliko veljaven mož, kakor je Šuklje, zagovarja predavanje v nemščini. Naučni minister in Nemci se bodo sklicevali na njegove besede. Tudi na slovenskih gimnazijah se bodo dijaki dovolj naučili nemščine.

Poslanca dr. Vošnjak in Murnik zagovarjata deželni odbor, ki je dovolil podporo za gosp. Kunca knjigo, ki se bode mogla rabiti v obrtnih šolah.

Poslanec Hribar omeni, da more z mirno vestjo glasovati za predloge finančnega odseka, a obžaluje, da je poročevalec zagovarjal nemški pouk tudi na višji gimnaziji, ker ne zadošča, da se dijaki učé le nekaterih predmetov v materinem jeziku. Če država ne skrbi za slovenske knjige, skrbeti moramo sami. Hrvatje v Dalmaciji se tudi toliko naučé nemščine, da morejo iti na nemško vseučilišče v Gradec ali na Dunaj.

Poslanec Stegnar pozdravlja z veseljem predlogo deželnega odbora in navšete finančnega odseka. Ko se dejansko izvrše v poročilu navedene namere, storjen bode zopet velik korak naprej na slovenskem slovstvenem polju. Gospoda predgovornika in gospod poročevalca so se v prvi vrsti razpravljajoč v razgovoru stoječo zadevo dotikovali srednješolskih knjig. Deželnozbornsko poročilo omenja pod št. 3, točka a) nemškega berila za slovenske vspešne razrede. Kako živa potreba je, da se stvari lahko umljivo, slovenskim učencem primerna čitanka, naglašalo se je že mnogokrat v učiteljskih krogih. Da pa enketa, v katero so bili poklicani različni šolniki, ki poznajo srednje šolstvo istotako temeljito, kakor ljudsko šolstvo, ni priporočila tudi spisovanja nemške slovnice za slovenske dijake, to je obžalovati. Komur je znana druga in tretja nemška slovnica za ljudsko šolo in ona za nižje razrede

*) Sklicujoč se na zapisnik 11. seje dne 18. novembra 1890, je omenil g. dr. Tavčar, da tedaj niso bili navzoči dva poslanca in prevzvišeni knezoškof ljubljanski, „katerega sploh ne najdemo tam, kjer se gre za težnje slovenskega naroda.“ Ta zlobni dostavek ni bil le neumesten, temveč tudi netakten. Gosp. dr. Tavčar mora vedeti, da knezoškof ljubljanski ima le pravico, hoditi v deželni zbor, ne pa dolžnost, kajti on ni izvoljen poslanec. Ali so prejšnji ljubljanski škofje redno hodili k sejam? Sicer pa ni nihče rad tarča neslanim in netaktnim dovtipom gosp. dr. Tavčarja. Op. por.

celo za Kalugina, polkovnik Neferdov, jeden tako imenovanih stoindvajsetih svetnih ljudij, ki so zopet mej vojno vstopili v vojaško službo, od katere so se že poprej bili poslovili in konjiški stotnik Praskuhin, ki je tudi bil jeden iz teh stoindvajsetih. K sreči Mihajlova je bil Kalugin dobre volje, general je ravnokar jako zaupljivo govoril z njim. Knez Galicin je prišel iz Peterburga, nastanil se je pri njem; zmatral ni za poniževalno Mihajlovo podati roke, česar pa ni storil Praskuhin, kateri se je v utrdbi jako pogosto shajal z Mihajlovom, večkrat pil njegovo vino in mu po preferansu bil dolžan dvajset rubljev. Ne znajoč še dobro kneza Galicina, ni hotel pokazati pred njim, da je znan z navadnim pehotnim podstotnikom. Samo malo se mu je poklonil.

„Kaj, podstotnik,“ rekel je Kalugin, „kdaj zopet na utrdbo, kako sva se bila srečala v Švarčevi utrdbi — vroče je bilo? A?“

„Da, vroče je bilo,“ rekel je Mihajlov, spominjši se, ko je to noč šel po jarku na utrdbo in srečal Kalugina, ki je res korenjaški stopal in rožljaj s sabljo.

„Prav za prav bi moral iti jutri, ali nekdo izmeji nas je bolan,“ nadaljeval je Mihajlov, „jeden častnik, torej...“

Hotel je povedati, da je jutri nanj vrsta, ker je pa poveljnik osme stotnije malo bolan in je v stot-

srednjih šol, pritrđil bode, da je med njimi velika razlika; silni prepad, ki ga mora učenec pri vstopu v gimnazijo preskočiti. Tu dobi nakrat v roku učeno pisano slovnico in vendar je njegovo slovnisko znanje še tako malo utrjeno, da iz znanstveno vrene knjige ne more lahko zajemati onih navodil, s katerimi bi si pridobival boljši jezikovni čut in večjo spretnost v pravilni rabi tujega jezika. Tudi gledé na učno tvarino, katera je vsled odredb učne uprave predpisana za nižje razrede srednjih šol, utegne sedanja nemška slovnica biti preobsežna, pretežka in nepraktična; zato bi bilo jako umestno, da bi se bila pri določevanju knjig za slovenske dijake nižjih razredov srednjih šol vsa pozornost obrnila na nemško slovnico in uvaževala nje velika nedostanost. Zastran knjig potrebnih za ljudsko šolo naglašá govornik, naj bi se pri slovenskih berilih za 5., 6., 7. in 8. razred v poštev jemal učni čas, ki je pri obilici drugih predmetov odločen jezikovnemu pouku osobito vajam na podlagi slovenskih čitank. Vse sedanje čitanke, osobito pa nemške so preobsežne in vsled tega tudi predrage. A niti polovice v njih zbrane tvarine ni moči zmagati tekóm jednega leta; zato priporočá, naj bi merodajni krogi dejanske potrebe naših učilnic in navedene razloge uvaževali ter pri spisovanju knjig ne prezirali. Govornik ne stavi konkretnega predloga, želi pa, da bi se berila spisavala kratko, jedrnato in da bi se jim določila zmerna cena.

Poročevalec Šuklje odgovarja predgovornikom, naglašá, da ne preminja svojih nazorov, kakor je trđil poslanec Hribar, in da zasedaj smatra kot potrebno, da se slovenski dijaki na višji gimnaziji nekaterih predmetov učé v nemščini in tako izurijo v tem jeziku, kolikor ga potrebujejo za vseučilišče. Pri glasovanju so bili predlogi brez ugovora sprejeti, nasprotno so glasovali le nekateri nemški poslanci

Poslanec dr. Vošnjak poročá o prošnji Margarete Bavlofsky, vdove vojaškega zdravnika, za miloščino in nasvetuje, naj se odkloni, kar se zgotdi.

Poslanec Hribar poročá o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za l. 1890.

Prihodki: Pogojeni državni donesek 127.227 gld. obresti od obligacij in vrednostnih papirjev 340 gld., drugi dohodki 248 gld. 17½ kr., izžrebane svote aktivnih glavníc 700 gld., povrnene glavnice iz drugih plodonosnih naložitev 66.563 gld. 50 kr., torej vkupe 195.078 gld. 67½ kr., in sicer v primeri s proračunom v znesku 158.231 gld. večji za 36.847 gld. 67½ kr., ker je veliko večje število dež. posoj. obveznic, ki so bile lastnina posojilnega zaklada, se prodalo drugim zakladom, nego je bilo pri sestavi proračuna pričakovati.

Troški: Izplačilo izžrebanih deželnih obveznic 43.800 gld., plačilo obrestij od obveznic dež. posojila 158.320 gld., dohodarina zemljiškoodveznega dolga 14.223 gld. 93 kr., razni troški 243 gld. 20 kr., deželne komisije 2720 gld. 81 kr., lokalne komisije 1480 gld. 10 kr., skupaj 220.788 gld. 4 kr. Ker pa se je deželnemu zakladu oddalo 56.523 gld

niji ostal samo še praporščak, je on smatral za dolžnost, ponuditi sebe na mesto poročnika Nepšičkega.

Kalugin pa ga ni poslušal.

„Čutim, da bode nekaj te dni,“ rekel je knezu Galicinu.

„Kaj, bode li danes kaj?“ je plašno vprašal Mihajlov, pogledal sedaj Kalugina, sedaj Galicina.

Nikdo mu ni odgovoril. Knez Galicin je le skremžil obraz, pogledal mimo stotnikove kape in, ko je nekaj časa molčal, rekel:

„Kako lepa je ta deklica v rudečem robcu. Je li poznate, podstotnik?“

„To je hčer nekega pomorščaka blizu mojega stanovanja,“ odgovoril je podstotnik.

„Pojdimo in dobro jo oglejmo.“

Knez Galicin je podal jedno roko Kaluginu, drugo podstotniku, dobro preverjen, da poslednjemu ne more narediti večjega veselja in je tudi res tako bilo.

Podstotnik je bil praznoveren in je štel za velik greh, pred bojem zanimati se za ženske. V tem slučaju se je pa hotel narediti za razuzdanca, kar pa mu nesta verjela ne knez Galicin in ne Kalugin in čemur se je strašno čudila deklica v rudečem robcu, katera ni le jeden pot opazila, kako je zarudel podstotnik, ko je šel mimo njenega okenca. Praskuhin je šel zadej in je vedno suval v

66 kr. preostankov, torej je fakična dotacija iz deželnega zaklada znesla se 7.913 gld. 8 kr.

Deželni dolgposojilnega zaklada je znašal 1890. leta 3.943.497 gld. 37 kr. — Poročilo se je vzelo na znanje.

Poslanec Hribar dalje poročá o proračunu dež. posojilnega zaklada za l. 1892.

Potrebščina z vsemi naslovi znaša 213.315 gld. pokritje pa 127.331 gld., torej primankljej 85.984 gld., ki se bode moral pokriti iz deželnega zaklada.

Proračun se odobri.

Isti poročá o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za l. 1890.

Prihodki: Globe za gozdne in poljske poškodbe 1717 gld., lovski listi 2205 gld., vkupe torej 3922 gld., v primeri s proračunom manj 598 gld., ker se je manj dobilo glob, za lovske liste itd.

Troški: Donesek deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu 2400 gld., razni troški 23 gld. 90 kr., za deželno kulturne namene 370 gld. torej vkupe 2793 gld. 90 kr. Ker se je v primeri s proračunom manj porabilo 1726 gld. 10 kr., prihranilo se je 1128 gld. 10 kr. Poročevalec graja, zakaj se ni porabil ves denar za kulturne namene.

Poslanec Kersnik kot deželnega odbornika namestnik odgovarja, da se je leta 1891 toliko več porabilo, posebno pa za pokončevanje mrčesov. — Poročevalec z veseljem vzame na znanje to poročilo.

Poslanec Hribar v imenu finančnega odseka poročá o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1892.

Potrebščina: Donesek deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu 2400 gld., za deželne kulturne namene 1486 gld., razni troški 24 gld., vsa potrebščina 3910 gld.

Pokritje: Globe za gozdne in poljske poškodbe 1700 gld., lovski listki 2200 gld., zaradi prestopka zakona o zasebnih žrebcih 10 gld., vse pokritje 3910 gld., torej ni presežka ne primanjkljeja. — Proračun se potrđi brez ugovora.

Isti poročá v imenu finančnega odseka o računskem sklepu gledališkega zaklada za leto 1890.

Dohodki: Obresti 2410 gld. 22 kr., najmovine 1960 gld., donesek za deželnozbornske prostore 500 gld., razni dohodki 149 gld. 92½ kr.; izvenredni dohodki, in sicer realizovane hranilnične knjžice 35.020 gld., prispevek kranjske hranilnice 20.000 gld., svota vseh prihodkov 60.040 gld. 14½ kr.

Troški: Vzdrževanje poslopij 302 gld. 28 kr., davki in priklade 650 gld. 16 kr., zavarovanje proti ognju 14 gld. 28 kr., razni troški 140 gld. 90 kr.; dalje izvenredni dohodki, in sicer kreditne operacije 15.000 gld., za gradnjo novega gledališča je bilo leta 1890 izdanih 58.216 gld. 38½ kr., za vpeljavo vodovoda v redutnem poslopju se je izdalo

(Dalje v prilogi.)

roko kneza Galicina, delajoč razne opazke v francoščini. Ker štirje neso mogli iti vškric po poti, bil je prisiljen iti sam in šele na drugem ovinku je ponudil roko znanemu hrabremu pomorskemu častniku Servjaginu, kateri se je tudi želel pridružiti aristokratom. In znani junak je vsakemu rad ponudil svojo žilasto pošteno roko, tako tudi Praskuhinu, ki je bil njemu znan ne kot posebno vesel človek. Ko je Praskuhin razložil knezu Galicinu znanje s tem pomorščakom in mu tiho povedal, da je to znani junak, se knez Galicin, ki je bil večeraj v četrti utrdbi in videl dvajset korakov od sebe razpočiti se bombo in smatral sebe za ravno takega hrabreca in misleč si, kako se mnogo slave pridobi zastoj, še zmenil ni za Servjagina.

Podstotniku je bilo tako prijetno v tej družbi, da je pozabil na milo pismo iz T. in na težke misli, ki so ga nadlegovale, ko je moral iti na utrdbo. Bil je pri njih tako dolgo, dokler neso govorili le mej seboj, izogibali se njegovim pogledom, dajali mu s tem vidno in prav jasno razumeti, da mora iti proč, in naposled ušli od njega. Pa podstotnik je vsekako bil zadovoljen in idoč mimo junkerja, barona Pesta, kateri je bil posebno ponosen in samosvesten od večerajšnje noči, katero je prebil za nasipi pete utrdbe in imel sebe zaradi tega za junaka, se nikakor ni razjezil zaradi prezirljivosti in prevzetnosti, s kakeršno se mu je ta odkril.

782 gld. 92 kr., ki pa so se všteli kot melioracija pri pomnožitvi imovine; svota vseh troškov torej znaša 75.106 gld. 92 1/2 kr. in presega svoto pokritja za 15.066 gld. 78 kr. Ker je bil proračun dohodkov višji za 55.870 gld. 14 1/2 kr., troški pa manjši za 115.486 gld. 7 1/2 kr., je torej skupno pokritje višje za 171.356 gld. 22 kr., in sicer vsled višjih dohodkov in vsled manjših troškov za zgradbe. Imovina gledališkega zaklada za leto 1890 je znašala 134.515 gld. 72 kr. V tej svoti je vrednost redutnih hiš v znesku 21.157 gld. 68 kr., vrednost gledališča je znesla 60.746 gld. 73 1/2 kr., vrednost inventarja 107 gld. 91 kr. Imovina se je torej pomnožila za 25.826 gld. 2 1/2 kr.

Računski sklep se potrudi in s tem reši dnevni red.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. marca.

Notranje dežele.

Ceško. „Narodnim Listom“ tudi ne ugaja volilni red, katerega je predložila vlada. Ta list pravi, da bi moral se deželni volilni red tako premeniti, da bi Čehi brez veleposestnikov imeli večino in bi torej ne bili več odvisni od veleposestnikov. Seveda je težko govoriti o tem, koliko so zahteva Mladočehov opravičene, ker ni popolnoma zanesljivih statističnih podatkov. Ali stvar ima še svojo politično stran. Po sedanjem volilnem redu je mogoče, da Nemci dobijo večino, ako pride nova vlada. Po novem bi to ne bilo več mogoče. Torej bi tak volilen red bil vsekako pridobitev za Čeha. Sicer bo pa še tako premembo težko doseči, take premembe, kakor jo pa zahtevajo Mladočehi, pa nikakor ni moč doseči, ker bi zanjo ne glasovali niti veleposestniki, še manj pa Nemci. Bolje je torej, če se nekaj doseže, nego pa nič.

Mladočehi. V Peterburgu izhajajoči „Kraj“ imenuje mladočeško politiko demonstrativno. Radi bi nakrat vse dosegli. Taka politika je pa za izjemne čase. Sploh ta poljski list jako slabo sodi mladočeško delovanje. Vzlic odločnosti si Mladočehi neso pridobili prav nobene veljave v dunajskem parlamentu. Le to so dosegli, da se je vlada bolj približala levici. S tem so se v nepregledno daljavo odrinile vse reforme, ki se tičejo želja češkega naroda. Jako pa ta list hvali spretno postopanje Staročehov, ki so znali vsako priliko dobro porabiti.

Galičija. Nova rusinska gimnazija osnuje se v Kolomeji. Deželni šolski svet se je že izrekel zanjo in deželni zbor jej tudi ne bode nasprotoval. S tem seveda še ne bodo zadovoljene vse rusinske želje v šolskem ožirju. Toda storjen bode začetek, potem se bode polagoma nadaljevalo, dokler ne pridejo do narodne enakopravnosti. — Rusinski poslanec dr. Antonjevič je predlagal, da se deželni zbor izreče, naj se uvedejo v kmetskih občinah direktne volitve za deželni in državni zbor.

Ogersko. Poročevalec večine je pri adresni debati naglašal, da so izpolnjene vse narodne težnje na Ogerskem. Seveda poročevalec je imel v mislih samo Madjare. Potem je poročevalec še naglašal, da dežela nezavisno opravlja svoje zadeve. Karol Eötvös je polemiziral proti poročevalcu in izpodtikal se nad jednim stavkom adrese večine. V adresi se namreč pravi, da je kralj del na glavo krono svetega Štefana. Eötvös pa pravi, da so po ustavi 1867. leta le velikaši in poslanci, to je narod, kronali kralja. Potem je govornik zahteval, da se ob tisočletnici ogerske države proglasi popolno nezavisnost Ogerske. Priporočal je reformo volilnega reda, in sicer razširjenje volilne pravice na vse, ki plačujejo 4 gld. davka, kar naj bi bilo prehod k občni volilni pravici. Za Ogersko naj se osnuje posebna banka s pravico, izdajati bankovce. Uvede naj so civilni zakon in popolno enakopravnost vseh ver. Koncem govora je predložil adresu skrajne levice, sestavljeno v smislu svojega govora.

Vnanje države.

Rumunija. Senat in zbornica potrdila sta vse volitve. Senat je že izvolil predsednika. Predsednikom je voljen Jurij Cantacuzene z 82 glasovi, 17 listkov se je oddalo praznih. Za podpredsednike so voljeni: Brailain, Badisteanu, Janos in Culeans.

Grška. Nemški vpliven list svari Grke, da naj se preveč ne zanašajo na sorodstvo z nemškim cesarjem. Nemčija nima nikakega povoda, potegovati se za Grke. Grki naj se torej ne oborožujejo kot velevlad, ker s tem si le finančno škodujejo. Ta glas, o katerem se sodi, da prihaja iz nemških vladnih krogov, bode kakor mrzel curek zadel Grke. Nadejali so se dozdej, da jim Nemčija pomore, da razširijo svojo državo čez ves Balkan. Sedaj pa vedó, da se na Nemce ni nič zanašati.

Francija. Ministerski svet je potrdil budget, kateri je predložil finančni minister Rouvier. V njem se predlaga reforma davkov od pijač, odprava budgeta o specialnih pomočnih virih in pa uvrstjenje permanentnega amortizacijskega zaklada v budget.

Budget se tudi ozira na to, da se poplača 1893. l. 168 milijonov državnih obligacij, katerim pot-če rok.

Nemčija. Sedaj nemški listi in politični krogi razpravljajo vprašanje, če bi se smelo razpravljati o zakonu proti nepravnosti v tajnih sejah državnega zbora. Nemška ustava določuje, da so obravnave državnega zbora javne. Poslovni red pa govori, da ima državni zbor tudi lahko tajno sejo. Nekateri politiki, mej njimi tudi Bismarck, trdijo, da v tajni seji državni zbor nič veljavnega skleniti ne more, ker bi bil njegov sklep protustaven. Državno-pravni veščak Schulze pa misli, da so veljavni tudi sklepi, skleneni v tajnih sejah državnega zbora. Morda se stvar izroči državnemu sodišču, da pove svoje mnenje o tej zadevi.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 4. marca.*) Gospod vrednik, nikar se me ne ustrašite! Menda zopet porečete: mi pa že spet pošilja kako vremensko poročilo. Res je! Saj morajo tudi take reči v časnik priti, dokaz temu je vremensko poročilo, katero vestno in natančno priobčujete na zadnji strani svojega lista.

Torej vreme! Do zdaj je že še bilo, celo pomladi smo se nadjali. Menda še niste pozabili, da sem Vam zadnjič ponujal pravecatih letošnjih pomladnih cvetlic, vzraslih prav na naši mrzli kraški zemlji; a Vi jih niste sprejeli, ker sem jih pozabil natrgati. Sicer mi pa na mojo častno besedo lahko verjamete, da so res cvetele in še cvetó, dasiravno jih je pred kratim burja s snegom pokrila.

Po prestanih gorkih, deloma umazanih in deževnih predpustnih in pustnih dneh nas je jela burja pretresati in pokoriti. In prav je tako. Le pomislite, da zdaj smo imeli po eno veselico, letos pa kar dve; treba je torej čvrste burje, da ohladi vse prevesele in prehude vtise, katere ste te dve veselici napravili v nas. Prvo veselico napravila je „Pivška podružnica sv. Cirila in Metoda“ v Št. Petru, drugo bralno društvo „Mir“, a ne v Št. Petru, kakor smo brali v povabilu, ampak v Radohovi Vasi št. 10. — Naj se mi ne vzame ta popravek v zlo. Kar je res, je pa res! — Prva je bila bolj slabo obiskana, pa ne toliko radi slabega vremena, kakor je trdil, če se prav spominjam, vaš v tej zadevi optimistični dopisnik, ampak radi drugih vzrokov; drugi pa pravijo, da prav dobro. K prvi so prišli večinoma šentpeterski talmi-patrijotje, k drugi zavedni, pristni narodnjaki, a ne iz Št. Petra, ker tam menda tacih ni, temveč večidel od drugodi. Prva slabo obiskana veselica je donesla čistega dobička na korist glavni družbi do 58 gld. in ta svota se je, kakor slišim, naložila v poštni hranilnici, da še v teku tega za našo podružnico jako neugodnega leta, če Bog da in talmi-patrijotje, pivška podružnica postane pokroviteljica glavne družbe sv. Cirila in Metoda — druga dobro obiskana pa 20 gld. na korist društva „Mira.“

Zakaj pa je bila prva veselica slabo obiskana? Kolikor sem mogel poizvedeti, je bil prvi vzrok ta, ker so jo priredili „talmi patrijotje,“ drugič pa zato, ker so nekteri „pristni“ narodnjaki, a odpadniki pivške podružnice okoli doma in drugodi agitovali od hiše do hiše, naj se nihče ne vdeleži te veselice. Ne vem, kaj porekó k temu postopanju naših pristnih narodnjakov razsodni ljudje! To pa že jaz danes lahko zabeležim: pivški „pristni“ narodnjaki so prvi zasejali seme razpora v pod. „sv. Cirila in Metoda. Jaz bi tem „pristnežem“ rekel, da so izdajice slov. narodnosti, pa tega nočem, ker sem tudi jaz prištet med „talmi“ patrijote; „talmi“ naj se pa ne povzdigne in ne sodi, kar je pristnega.

Sicer bi pa vas g. vrednik v tej zadevi poklical za sodnika, pa si tudi z vami dosti ne upam, ker niste priobčili v vašem listu nikakega povabila na „Mirovo“ veselico. Če ste ga vrgli v koš, povem vam naravnost, da niste prav ravnali; če ga pa celo dobili niste, ste pa v očeh naših „pristnežev“ še slabši od mene talmi-patrijota, ki sem pa vendar dobil povabilo. **)

No, pa bodite potolaženi, tisti, ki so agitovali zoper veselico pivške podružnice — ne da bi jih sodil — na uho vam povem — po moji misli niso značajni, požrtvovalni in pristni narodnjaki, ampak narodni kričači. Eden izmed njih si še celo prisvaja narodno mučeništvo, pa le radi tega, ker mu zaradi njegovega nerodnega ne narodnega-obnašanja malo na prste stopajo — pa o tem naj danes molčim.

(* Slučajno zaostalo.

**) Ti gospodje nas prezirajo, kar pa nam ne krati spanja.

Op. ured.

Op. ured.

Še bi pisal, pa burja, mrzla burja piha in naša sneg na železni tir, in res, prav škoda bi bila, ako bi se ta moj dopis prehladil v poštnem vozu, ki bi v snegu obtičal; boljše bi bilo zanj v vašem prostornem košu, če že ni drugače.

Iz Hrenovic, 5. marca. Sad liberalne zavednosti, ki se kaže na mnogih krajih, jel se je kazati, žal, tudi pri nas. Ne le, da se navzlic vedno rastoči bēdi med ljudstvom vrši veselica za veselico, kakor da bi drugače ne mogli porabiti denarja, ampak se vedno bolj širi tudi zaničevanje božjih in cerkvenih postav. Ob nedeljah in praznikih napravljajo se lovi ter se lovi in gonjači odvrtaajo od službe božje. Telegraf ob naši veliki cesti moral se je, se ve da, tudi v nedeljo popravljati, in tacega več. Po noči od 22. na 23. febr. peljal se je g. duhovni pomočnik v daljno vas bolnika previdit. Ko pride na državno cesto, naleti na „maškare“, ki so vriskale in smejale se, ne da bi vsaj vpricho presv. Rešnjega Telesa utihnile. Ko v nedeljo potem duhovna pastirja ljudi vabita, naj bi popoldne prišli pred sv. Rešnje Telo molit sv. rožni venec in tako Najsvetejšemu nekoliko zadostit za to veliko nečast, prišlo je pač toliko ljudi, kakor vsako nedeljo, da je bila cerkev pol prazna, moških jako malo in tistih, ki se tako radi ponašajo z zavednostjo itd., nobeden. Pa kako tudi! Ti so imeli važnejše opravilo. Pripravljali so se za veselico, katero so v znak naprednosti svoje hoteli napraviti na pepelnično sredo. Dne 27. februvarja t. l. zopet izvoljeni veliki župan je pričel novo svojo dobo s tem, da je dal potrebno županijsko dovoljenje, da se katoličanu tako svet in imeniten pepelnični dan skruni z godbo in plesom, zavednejši in olikanejši gospodarji naši so se tega plesa vdeležili; da se je tudi postna zapoved prelomljevala — je umevno. — Žalostno!

Iz Zagreba, 3. marca. Dne 19. februvarija je minulo leto, kar je umrl kardinal Mihalović, nadškof zagrebški in naslednik mu še zdaj ni imenovan. Pisalo se je o tej zadevi že morda preveč, posebno od strani Hrvatov protivne ter se še zdaj čuje večasi kak glas o imenovanju nadškofa zagrebskega. Sovražnikom slovanskim je ta slučaj kaj nepovoljen, kajti mislili so in še zdaj mislijo, da mora priti na to visoko mesto mož, ki bode v političnem pogledu popolnoma njihov, za cerkvene zadeve seveda tem ljudem ni mnogo mari, pa so si izbirali tudi kandidate po svoji volji. Ali zdaj, ko le ne sledi imenovanje nobenega kandidata po njihovej volji, izmišljajo si razne vzroke temu pojavu. Posebno pa je tej vrsti ljudem na potu zopet le škof Strossmayer, kajti po njihovih mislih je on v Rimu v naših zadevah odločilen ter je izposloval, da papež ni potrdil Vučetića, za katerega je zavzeta še zdaj hrvatska in ogerska vlada. V Rimu so po trditvi teh liberaluhov že vsi svetovalci papeževi in tudi papež sam navdahnjeni z idejami velikega našega Strossmayerja o jedinstvu cerkve, katero djakovski škof že toliko let goji. Zatoraj hočejo v Rimu imeti tudi na škoforskem sedežu v Zagrebu moža s takimi nazori in to bi bil po nasvetu Strossmayerovem le nadškof sarajevski Stadler. Ali na to ne bodo pristali niti v Pešti niti na Dunaju, kajti če je Strossmayer celo v Rimu zasejal panslavizem, oni se tega ne bojé ter bodo našli tudi sredstva proti temu. Takih nazorov so sedaj madjarski in liberalni nemški listi. Ker jim ne gre v glavo, kako da ne sedi v Zagrebu že kakšen od njih zaželeni kandidat na škofovski stolici, izmišljajo razna obrekovanja, katerih jim za Slovane nikdar ne zmanjka. Čudno se jim zdi, da niso v Rimu istega mišljenja nasproti Slovanom, kakor političarji v Budimpešti ali pa na Dunaju. Ti ljudje mislijo, da jih mora celo cerkev podpirati, če je treba Slovane zatirati. Ali tega ne bode, kajti cerkvi so vsi narodi enaki ter vse enako ljubi in za vse enako skrbi, česar seveda liberaluhi nočejo pojmiti. Pa tako je tudi v tem slučaju. Ona podpira velike osnove škofa Strossmayerja o zedinjenju Slovanov v eno cerkev, kajti to bi bila za Slovane neizmerna korist v duševnem in gmotnem pogledu. Vsak pravicoljuben človek mora take osnove le odobravati že iz človekoljubnosti. Ali naši protivniki imajo zato le obrekovanje, češ, da se s tem goji le panslavizem in nič drugega. To je pa le njihova sleparija s tem panslavizmom, kajti oni hočejo, da jim Slovani ostanejo večni robovi in da jih izrabljajo v svoje svrhe. Ali ti časi so minoli, kajti Slovan se zaveda tudi že svojega dostojanstva, pa je nade, da se bode kmalu rešil spon, v katere so ga vkle-

nili liberalci madjarski in nemški. Nadejamo se in upamo, da nas bode ravno cerkev rešila, kajti drugi svet je proti nam. Resnica je, kar je prinesel „Slovenec“ v članku „Slovani — mučeniki,“ reveži smo tudi pri nas na Hrvatskem v cerkvenem pogledu. Ni dovolj, da je prebivalstvo razdeljeno na več veropovedanj, nego je tudi sploh zavladal pri nas v verskem pogledu velik indiferentizem. Tega se je treba rešiti. In ravno za tem gre škof Strossmayer, in če je zares kaj uplival v Rimu na imenovanje nadškofa zagrebškega, tedaj se je to zgodilo samo v tem pregledu. S stolice zagrebškega nadškofa naj prešine hrvaški narod ono versko oduševljenje, katero je nekdanj ves hrvaški narod obvarovalo propada, namreč v turških bojih. Pa tudi v današnjih časih potrebujejo Hrvati, da se pri njih katoliška vera oživi in da se v hudih borbah za svoje pravice po njej krepijo. Brez dvombe jih bode versko oduševljenje tudi v teh borbah podpiralo do pravične zmage. Škof Strossmayer pa si bode na tak način pridobil še več zaslug i za cerkev i za slovanstvo.

Slovstvo.

Sveti Pavel, apostol sveta in učitelj narodov. Njegovo življenje in delovanje opisal dr. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski. V Mariboru 1892. Založil pisatelj. Natisnila tiskarna sv. Cirila. Vel. 8° str. 142.

Pod tem naslovom nedavno izšle knjige sicer ni dobiti v javnem knjigotrštvu, ker so jo mil. knezoškof le v nekotikih iztisih izdali za-se in za svoje prijatelje in znance, posebno pa za duhovnike svoje škofije, vendar se mi zdi primerno, nekoliko besed o njej javno izpregovoriti, da izvejo vsaj nekaj o njej tudi tisti, ki ne dobijo knjige v roke. Obseg omenjene knjige je precej obširen življenjepis sv. apostola Pavla, posnet po poročilu sv. pisma, v katerem so lepo vpleteni najlepši odlomki iz njegovih pisem ter pridjane kratke refleksije.

Veliko navdušenje prevzvišenega gospoda pisatelja za sv. Pavla prešinja celo knjigo in bode gotovo prešinilo tudi marsiktere čitatelja. Stališče, s kterega so prevzvišeni gospod gledali sv. Pavla, je jasno označeno v predgovoru z besedami: Gotovo je in ni dvoma, da se nobena druga družba ne more ponášati s tako vzvišenimi in vzornimi značaj, kakor se to sme in more cerkev katoliška.

Izmed vseh teh preslavnih mož pa je zopet eden skoro najbolj čudovit velem vseh časov in vseh rodov, sveti Pavel, ki je velik že po natornih zmoglostih svojega duha, svoje volje in svojega srca, ali še mnogo večji je po tem, kar je v njem in po njem delovala in dosegla milost božja, kar je dovršila roka božja. Da, med svetlimi zvezdami, ki žaré na obnebu katoliškega horizonta, je slavni Pavel žarko solnce.

V tem duhu se opisuje življenje in delovanje sv. Pavla v 25 oddelkih, katerih napisi nam kratko povedó vsebino, cele knjige. Prvi oddelek im napis: Savel, drugi: sv. Pavel, in potem sledijo zaporedoma oddelki: sv. Pavla apostolska čednost vere, in ljubezni, sv. Pavla svobodnost in vsesplošnost nauka Jezusovega, sv. Pavel apostol vesoljnega sveta, apostol za vse kraje, za vse ljudi, za vse stanove; sv. Pavel pisatelj, sv. Pavla zlog in nadaljni značaj sv. Pavla pisatelja; sv. Pavla trpljenje, njegova neustrašljivost, njegovi čudeži, njegova ponižnost in zdržljivost. Dalje: Molitev zasloba sv. Pavla; sv. Pavla srce, njegova ljubezen do naroda izraelskega, njegovi učenci in njegova vnajnost; velevažnost življenja in delovanja sv. Pavla in njegova smrt.

Ne dvomim, da bode po želji prevzvišenega gospoda pisatelja čitanje te knjige, ki je po njihovi izjavi „sad sladkega truda,“ krepko spodbujalo čitatelje h krščanskemu premišljevanju in delovanju, kar je zlasti našim posvetnim razumnikom silno potrebno. Obžalujem samo to, da ravno ti krogi ne bodo lahko knjige dobili v roke. Zato bode pa toliko bolj dobro delo storil tisti, ki bode knjigo prebravši posojal jo tudi drugim, ki se bodo za njo zanimali. Sicer se je iz zanesljivega vira povedalo, da izide v svojem času druga izdaja, ki se bode tudi knjigotrštvu izročila. I. S—a.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. marca.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri III. sejo. Na dnevnem redu so: Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji društva gospej krščanske ljubezni v Ljub-

ljani za podporo; ustno poročilo finančnega odseka o prošnji društva pčstarjev, da bi ne plačevali deželni doklad; ustno poročilo fin. odseka o prošnji županstva v Borovnici za podporo za zgradbo občinske ceste Rakitna-Borovnica; ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Kropi za podporo za popravbo bolnice; ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za 1892. l.; ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za 1892. l.; ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za 1892. l. in o dotičnih prošnjah učiteljskih udov in sirot, namreč: Ane Juh, Ursule Geiger, Frančiške Kalin, Barbare Štamcar, Josipine Lavrenčič, Avgusta Adamiča kot varuha Henrika Jeroma in Helene Malenšek; ustno poročilo upravnega odseka o razširjanju trtne uši po Kranjskem; ustno poročilo upravnega odseka o prošnji pomočnega paznika Ivana Štajerja v deželni prisilni delarnici za spregled starosti; ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčin Begnje in Selšček za podporo pri napravi vodovoda; ustno poročilo upravnega odseka o prošnji posestnikov iz Stopič in Podgrada za ustanovitev samostojne občine „Stopiče: ustno poročilo upravnega odseka o prošnji kmetijske podružnice v Novem mestu glede povzdige živinoreje; ustno poročilo upravnega odseka o prošnji ribarskega odseka kmetijske družbe za dovoljenje ribjega odgojevališča na Studenci oziroma za podporo.

(Koncert „Glasbene Matice.“) Včeraj smo priobčili prezanimivi vspeled, kateri kaže, da se je naš glasbeni zavod popolnoma že do večjih klasiških skladb. Danes opozarjamo čitatelje posebno še na prvo in zadnjo točko, kateri obsegata cerkveno petje. Psalm 149. (Nova pesem Stvarnika poslavi, čast in hvala bodi mu v višavi!) Zložil je slavni češki skladatelj Anton Dvořák kot op. 79, torej v dobi, katera se mora prištevati vrhuncu umetnikovega stvarjenja. Skladba se je zelo uspešno izvajala do sedaj v češčini, angleščini in nemščini v Pragi, Londonu, na Dunaju, v Berlinu in drugod. — Zadnja točka pa je dvojni cerkveni zbor (jeden na odru drugi neviden) iz Mascagnijeve opere „cavalleria rusticana“, katera je v poslednjem času razvnela ves muzikališki svet. Situacija je s kratko tako. V neki sicilijanski vasi je na Veliko Nedeljo ljudstvo zbrano v cerkvi in na trgu pred cerkvijo. Po duhovnem opravilu pojó verniki kleče slavospev vstajenju Gospodovemu in sicer v cerkvi: „Regina coeli, laetare!“ pred cerkvijo pa: „Njemu slava, ki vstal je od smrti, ki svoj grob je ostavil ta dan!“ — Naj bi zlasti prijatelji cerkvene glasbe ne zamudili lepe prilike, katera se jim ponuja pri sabotnem koncertu. Če ne prostorom: Cerkle à 2 gld., prva vrsta sedežev v pritličji in na galeriji à gld. 1.50, ostali sedeži à 1 gld., vstopnina à 60 kr., dijaške vstopnice à 30 kr. se dobivajo v trgovinah g. Fr. Petriča in g. Fr. Sossa in na večer koncerta pri blagajnici.

(Osebnosti.) Nižje-avstrijski deželni šolski nadzornik dr. vitez Wretschko je poklican v naučno ministerstvo k oddelku za srednje šole; na njegovo mesto je imenovan deželni šolski nadzornikom dr. Ferdinand Maurer, duhovnik iz reda cistercijenzov. — Advokatski kandidat v Trstu g. dr. Matej Pretnar, je te dni pri tržaškem nadsodišču napravil odvetniški izpit z odličnim vspehom.

(Umrl) je, kakor se nam poroča, v nedeljo dné 6. marca ob 10. uri dopoldne č. gospod o. Angelik Neubauer, kapucin-spovednik, star 71 let. Dolgih 47 let preživel je v samostanu. Deloval je v Škofji Loki, Krškem, Gorici, zadnji čas v Sv. Križu. Zadnje čast izkazali so mu č. gg. oo. tovariši iz Gorice in Sv. Križa, več duhovnikov s Primorskega in kranjske Vipavske, pa mnogo ljudstva iz mesta in okolice. Sv. kriški moški pevski zbor zapel mu je prav ubrano in ganljivo tri nagrobnice v kapucinski, v farno mestni cerkvi in na pokopališču. Mnogim znancem in hvaležnemu ljudstvu priporoča se v požno molitev in blag spomin. N. v m. p.!

(Umrl) je včeraj zvečer na svojem domu v Idriji g. Jurij Tavčar, znan cerkven slikar in podobar. Pokojnik je izdeloval sosebno oltarje in slikal križeva pota, mnogo cerkvá po Kranjskem in Primorskem je okrašenih z njegovimi izdelki.

(Umrl) je dné 7. t. m. najstarejši duhovnik lavantinske škofije, velečast. gosp. Frančišek Globčnik, duhovni svetovalec in župnik v Št. Juriji ob Taboru na Štajerskem. Rodil se je leta 1805 v

Braslovičah in bil v duhovnika posvečen leta 1829, služboval je kot kapelan v Rogatecu, Kozjem in Šmartinem, kot župnik od 1836.—1854. leta v Slov. Gradcu in do smrti v Št. Juriji ob Taboru. Odlikovan je bil z zlatim križcem za zasluge. Naj v miru počiva!

(Umrla) je danes zjutraj gospa Terezija Kasteličeva, soproga c. kr. računskega svétnika g. Rajmunda Kastelica, v 69. letu svoje starosti.

(Umrla) je, kakor se nam poroča iz Metlike, predzadnje noč gospa Amalija Stajer roj. Hribar, soproga tamošnjega c. kr. notarja Franca Stajerja, v 24. letu svoje starosti. Zapustila je mladoletna otroka Franca in Minko. Gotovo hud udarec za rodoljubnega soproga. Pogreb je bil danes popoldne. Naj v miru počiva blaga rajnka!

(Kanonično vmeščen) je bil včeraj na faro Št. Jurij pri Kranju č. g. Anton Kukelj, do sedaj mestni kapelan v Kranju.

(Zgradba mostu preko Save pri Radečah.)

Predlansko leto je deželni odbor poročal deželnemu zboru, da je vse zgradbo mostu preko Save pri Radečah zadevajoče obravnavne spise z dotičnim načrtom vred poslal deželnemu odboru v Gradcu s prošnjo, da to v interesu obeh sosednih dežel ležeče podjetje štajerskemu deželnemu zboru v svrhu dovolitve primerne doneska najtopleje priporoča. Štajerski deželni odbor je odgovoril na ta dopis dné 16. oktobra 1890. leta, da sicer priznava važnost in pomen nameravanega mostu, da pa zaradi preveč obremenjenega deželnega proračuna za cestne in vodne stavbe kakor tudi zaradi tega, ker ces. kr. vlada gledé dovolitve podpore za to podjetje le bolj odklonivno stališče zavzema, ne more štajerskemu deželnemu zboru priporočati, da bi se sedaj udeležil pri zgradbi tega mostu, vendar pa upa, da se bode pri boljših deželnih denarstvenih razmerah tudi ta zgradba izvršila. Pri takih okoliščinah tedaj moral je deželni odbor na to misliti, da izposluje izdatno državno podporo za to podjetje. Da se je pa oziralo na premembe načrta, katere sta pri lokalnem ogledu dné 16. avgusta 1890. leta nasvetovala c. kr. inženér Ivan Böltz in deželni inženér J. V. Hrasky, dal je deželni odbor izdelati nov načrt. Ta od deželnega inženerja J. V. Hrasky-ja izdelani načrt ima bistvene prednosti, ker pri izvršitvi tega načrta odpadejo vsi oni pomisleki, katere je imela c. kr. deželna vlada gledé prvega načrta, ker se dá zgradba veliko hitreje in z večjo sigurnostjo izvršiti, in ker se vrhu tega v primeri s proračunom prejšnjega načrta prihrani 9000 gld. Če bi se bil izvršil prvi načrt, in sicer z onimi premembami, katere bi bile potrebne, da se odstranijo od c. kr. deželne vlade navedeni pomisleki, ne bilo bi mogoče shajati s proračunjenimi stavbinskimi stroški v znesku 89.000 gld.; povišanje teh stroškov za več tisoč goldinarjev bilo bi neizogibno, in zaradi tega se sme vzeti, da je prihranek pri izvršitvi novega načrta veliko večji nego 9000 gld. Gledé na to, da postaja zgradba stalnega mostu pri Radečah vedno nujnejša in da bode gledé novega načrta težko kaj pomislekov, prosil je deželni odbor, sklicujé se na svoj dopis z dné 30. aprila 1890. leta, v katerem je potrebo naprave stalnega mostu pri Radečah v javnem oziru temeljito razložil, z dopisom z dné 2. avgusta 1891. l. c. kr. deželno vlado, da izvršitev zgradbe tega mostu kar največ pospešuje in v ta namen izposluje izdatno državno podporo. Na ta dopis je prosila c. kr. deželna vlada dné 6. novembra 1891. leta usznanila, kakšen izid je imela obravnava z deželo Štajersko gledé doneska za popravbo večkrat omenjenega mostu preko Save pri Radečah. Na to se je c. kr. deželni vladi poslala dotična izjava štajerskega deželnega odbora z dostavkom, da se bode gledé na to, ker štajerski deželni odbor kot vzrok za sedanje negativno stališče navaja tudi to, da se c. kr. vlada nasproti podjetju le bolj odklonivno drži, pričelo zopet obravnavati z deželo štajersko še le potem, ko se bode c. kr. vlada izjavila gledé podpore iz državnih sredstev za zgradbo tega mostu. Zajedno naprosila se je c. kr. deželna vlada, da dotični tehniški načrt kakor hitro mogoče predloži visokemu c. kr. ministerstvu za notranje reči. Med tem pa je občina radeška predložila deželnemu odboru izjavo, da je z ozirom na negativno stališče štajerskega deželnega odbora pripravljena v svrhu končne izvršitve načrta zgradbe mostu pri Radečah prevzeti jedno tretjino dotičnih stroškov, če prevzame zgradbo mostu kranjska dežela. Rešuje to izjavo odgovorilo se je občini radeški, da visoki deželni zbor gledé

zgradbe napominanega mostu še ni končno sklepal in da gre zdaj najprej za to, da se pri c. kr. vladi izposluje v ta namen kolikor mogoče zdatna državna podpora; sicer pa je deželni odbor pripravljen, visokemu deželnemu zboru predlagati, naj bi se zgradba mostu tako izvršila, da bi od nepokritih stroškov prevzela dežela dve tretjini, občina radeška pa jedno tretjino. Samo ob sebi je umevno, da bi se dohodek mostarine razdelil po razmeri doneska na deželo in na občino radeško.

(Deželni zbor isterski.) Deželni glavar je v prvi seji pozdravil poslance le v italijanskem jeziku, vladni zastopnik, namestniški svetovalec vitez Elluschegg je izpregovoril nekaj hrvaških besed. V drugi seji so se sestavili razni odseki, italijanska večina je popolnoma izključila slovansko manjšino. Komentara ni treba!

(Slovansko pevsko društvo na Dunaju) priredi v soboto 19. sušca veliki svoj postni koncert v Ronacherjevi dvorani. Vspored priobčimo v kratkem.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 12. sušca peti svoj večer v tej sezoni z berilom gospoda prof. dr. Janka Pajka: „Predmet iz praktičnega modroslovja.“ Dvorana: „Zur gold. Kugel“, I., Am Hof, 10, mezzanin. Začetek ob osmi uri zvečer. K temu večeru vabijo se na Dunaju bivaajoči Slovenci.

(Vesela vest za tužno Istro.) Pod tem naslovom so ta dni nekateri slovenski listi poročali, da je sklenil upravni svet banke „Slavije“ na predlog ljubljanskega generalnega zastopa dovoliti 200.000 gl. v ta namen, da se razposodijo na zemljišča v Istri onim posestnikom, katerim laški upniki odpovedujejo posojila. Labi in lahoni so namreč začeli brezozirno postopati z onimi hrvaškimi posestniki v Istri, ki pri zadnjih državnoborskih volitvah neso hoteli glasovati za italijanskega kandidata. Zadnja „Edinost“ pa piše dodatno: „Danes javljamo nadalje, da je upravni svet na predlog gosp. Hribarja imenoval svojimi pravnimi zastopniki: g. dr. Matka Laginjo v Pulju; g. dr. Antona Dukića v Pazinu; g. dr. Mate Trinajstića v Buzetu in g. dr. Gustava Gregorina v Trstu. Kdor bi torej želel posojila na svoja posestva, obrne naj se do jednega imenovanega gospodov odvetnikov, koji bodo prošnje odposiljali banki. Vsakdo naj si najprvo preskrbi izpis iz zemljiščnih knjig, iz kojega se dá razvideti, koliko se mu more posoditi. Do gg. duhovnikov, učiteljev in drugih inteligentnih rodoljubov obračamo se sprošujo, da gredó ubogemu seljaku na roko z dobrimi svēti, kajti, ako smo ga rešili iz oderuške roke, storili smo ga neodvisnega in svobodnega državljana.“

(Nagla smrt.) S Krke na Dolenjskem se nam poroča, da so dne 6. t. m. popoldne našli trgovca Antona Zajca z Vidma poleg Krke mrtvega v krvi na tleh. Govori se, da je prejšnji dan kupil dve steklenici ruma in se opil. Nesrečna strast pijančevanja!

(Gg. pevcem društva „Ljubljane“ se naznanja, da so se predvečer pričele pevske vaje in se bodo vršile vsak torek in vsako sredo v društveni sobi „knežji dvor“, pričenski točno ob 8. uri zvečer. Oni izvršujoči člani, ki so se kot taki prijavi društvu, kojih stanovališča pa odboru niso znana, se tem potom naprosijo, naj ne zamudé nobene vaje, nego se jih vselej polnoštevilno udeležé.

(Razpis dobave.) Parobrodno društvo avstr. Lloydja namerava si spodaj navedene množine blaga, katerega potrebuje za dobo od meseca maja t. l. do konca aprila l. 1893 zagotoviti potom ponudeb. Potrebovalo bode: 40.000 kg. kuhanega, svetlega, dobro uležanega lanenega olja, 30.000 kg. surovega svetlega, dobro uležanega lanenega olja, zakovice in vijake, kolikor jih potrebuje arzenal, 500 jelkovih brunov, 100.000 kg. portland cementa v sodčih, 60.000 kg. svinčene pločevine in svinčenih cevij, 6.000 cevij iz kovnega železa za parne kotle, 20.000 kg. jutnih ni za čiščenje in 40.000 kg. surovega cinka v pločah za vlijanje. Dotične ponudbe vložiti je najkasneje do 21. marcija t. l. pri družbenem upravnem svetu, in mora ponudnik do 15. aprila t. l. ostati pri svoji ponudbi. Natančnejša pojasnila daje uprava Lloydovega arzenala v Trstu. Razglas o razpisu dobave pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Prememba posesti.) Posestnik g. Jos. Verbič v Bistri pri Borovnici je kupil od barona Codellija 135 oral gozda pri Lazah.

(Dvoboj.) „Laib. Ztg.“ se poroča iz Reke, da je bil večeraj zaradi razžaljenja veteranskega kora dvoboj med poveljnikom veter. kora, Schödlejem,

in odvetnikom dr. Barčičem. Poslednji je bil smrtno ranjen in je čez nekaj ur umrl.

(Za drugo porotno podobje) letošnjega leta imenovan je pri c. kr. okrožnem sodišču v Novem Mestu predsednikom porotnemu sodišču g. Josip Gerdešič, namestnikoma deželnega sodišča svetnika g. dr. Andr. Vojska in gosp. Ullepitsch pl. Krainfels.

Raznoterosti.

— Pojemanje prebivalstva v Franciji. V 1800. letu je v Franciji bilo rojenih 28.446 manj ljudi, nego jih je pa umrlo. Če tako dalje pojde, bode Francija čez petdeset let imela samo 30 milijonov prebivalcev, dočim jih bode Nemčija imela 62, Italija 40, Rusija pa 150 milijonov prebivalcev.

— Statistika Indije. Po poslednjih podatkih meri površje Indije 4110 tisoč kvadratnih kilometrov. Vseh prebivalcev je 506 milijonov, od katerih jih je 220 milijonov neposredno pod angleško vlado, drugi so pa pod domačimi vladarji.

— Velikanska goba. V Novem Jorku imajo spravljeno največjo gobo, ki se je kdaj izvlekla iz morja. V premeri meri tri metre, visoka je šest decimetrov. Vode lahko popije okoli deset veder.

— Tasmansko morje. Del Thega morja mej avstralskim kontinentom, Tasmanijo in Novo Seelandijo, ki dosedaj ni imel nobenega imena, dobil je sedaj ime Tasmansko morje.

— Velika družina. V Kanadi je koncem lanskega leta umrla neka Marijana Leveille v 92. letu, za katero je ostalo 517 potomcev, in sicer 9 prvega, 88 drugega, 380 tretjega in 46 četrtega pokolenja.

— Statistika obleke in stanovanj. Tretjina ljudi na zemlji je popolnoma oblečenih, šesti del skoro popolnoma nagih, drugi so pa na pol oblečeni. — Tretjina ljudi na zemlji stanuje v trdno narejenih hišah, šesti del je popolnoma brez strehe, drugi pa bivajo v šotorih in podzemeljskih luknjah.

Telegrami.

Budimpešta, 9. marca. Uradni list je objavil cesarjevo pismo, s katerim je reški guvernér grof Avgust Zichy na svojo prošnjo odstavljen, na njegovo mesto pa imenovan grof Ludovik Batthyanyi.

Budimpešta, 10. marca. Državni zbor je sklenil v tajni seji, da se vsi poslanci odreko dnevnicam jednega dne na korist stradajočim na gorenjem Ogerskem.

Rim, 9. marca. „Opinione“ poroča: Komisija za povzdigo vinoreje je priznala, da se uporabi dostavek o vinski carini trgovske pogodbe z Avstrijo, toda še le tedaj, ko bodo končane francosko-španske obravnave.

Carjigrad, 10. marca. Turki so v soboto prijeli tukajšnjega agenta ruske pošte, Šišmanova, ker je na sumu, da je bil sporazumljen za umor Vulkovičev. Vsled reklamacije so ga izročili ruskemu konzulu.

Umrli so:

7. marca. Leopold Kovač, delavčev sin, 4 leta, sv. Petra cesta 19, jetika.

8. marca. Mihael Glinšek, delavec, 41 let, Karolinska zemlja 1, jetika.

V bolnišnici:

7. marca. Martin Obaha, čevljar, 27 let, scrophulosis pyhemie.

Tujci.

8. marca.

Pri **Maliču**: Kasmanhuber, tovarnar, iz Beljaka. — Neuschaller in Ludevik, zasebnici, iz Grada. — Schwarz, Polak, Machanek, Roth, Strauss, David, Uhlirz, Peil, Dusehner, Skodler, Fürst, Singer, Baller, potovalci, z Dunaja. — Turri in Hamerer, potovalca, iz Trsta. — Kreinik, potovalec; Heide, trgovec, iz Prage. — Dumanko, trgovec, iz Beljaka. — Brauman, trgovec, iz Monakovega. — Veršec, notar, iz Servnice. — Schlütz, potovalec, iz Norimberka.

Pri **Stonu**: Wuster; dr. Berger; dr. Drescher, koncipijent; Nöel in Schüller, trgovca, z Dunaja. — Kitzberger, stotnik; vitez Kropatschek, generalmajor, iz Grada. — Pegan, inženir, iz Trsta. — Skaria, zasebnik, iz Pulja. — Petschar, trgovec z lesom, iz Beljaka. — Schaffer, zasebnik, iz Sežane. — Schenk, trgovec, iz Požuna. — Schierl, trgovec, iz Monakovega. — Zoppich, trgovec, iz Opatije. — Ruzička, trgovec, z Reke. — Mlekuš iz Starega Trga. — Novljan iz Vipave. — Skvarča, kurat, iz Budanj.

Pri **Južnem kolodvoru**: Stern, potovalec, z Dunaja. — Guzelj iz Medoline. — Venturini, izdelovalec salam.

Pri **bavarskem dvoru**: Wallner Marija iz Oplotnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Metrine na 24 ur v mm
		urakomera v mm.	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut	733 1	—14 6	brezv.	megla	5 60	
9 2. u. pop.	730 6	—0 6	sl. szap.	jasno	snež	
9. u. zveč.	729 0	—1 2	"	oblačno		
Srednja temperatura —5 5°, za 3 3° pod normalom.						

Tržne cene v Ljubljani

dne 9. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeniča, hktl.	8 70	Špeh povojen, kgr.	— 62
Rež, "	6 80	Surovo maslo, "	— 68
Ječmen, "	4 40	Jajce, jedno "	— 2 8
Oves, "	3 9	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	6 46	Goveje meso, kgr.	— 62
Proso, "	5 15	Telečje "	— 58
Koruz, "	5 10	Svinjsko "	— 48
Krompir, "	2 50	Kostrunovo "	— 42
Leča, "	12 —	Pišanec "	— 60
Grah, "	11 —	Golob "	— 22
Fižol, "	9 —	Seno, 100 kgr.	1 87
Maslo, kgr.	— 85	Slama, "	2 14
Mast, "	— 64	Drva trda, 4 □ mtr.	7 —
Špeh svež, "	— 50	" mehka, "	5 —

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. marca 1892.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gl.	kr.
Bankovcev v prometu	gl.	398,033.000 (— 4,437.000)
Kovinski zaklad	"	246,292.000 (— 184.000)
Listnica	"	131,156.000 (— 2,617.000)
Lombard	"	25,166.000 (— 111.000)
Davka prosta bančna rezerva	gl.	57,646.000 (+ 5,464.000)

134 1

Frančiška Muck naznanja v svojem, svojih otrok in ostalih sorodnikov imeni pretožno vst, da je njen iskreno ljubljani brat, velečastiti gospod

Ivan Thoman,

umirovljeni župnik in nemški propovednik,

danes ob polu štirih popoldne po dolgotrajni in hudi bolezni in po večkratnem sprejemanju svetih zakramentov za umirajoče v 68. letu dōbe svoje mirno zaspal v Gospodu.

Truplo druzega pokojnika bode v petek dan 11. marca ob polu petih popoldne slavnostno blagoslovljeno v hiši žalosti na Krakovskem nasipu št. 6, nato preneseno na grobišče k sv. Krištofu, a ondi pokopano v lastni gomili.

V Ljubljani, v 9. dan marca 1892.

133 1

Franco Stajer, e. kr. notar v Metliki, javlja v svojem imenu in v imenu svojih mladodobnih otrok **Franca** in **Minke** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretožno vst, da je v dan 9. marca t. l. ob 1. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni previdena s svetotajstvi za umirajoče v 24. letu svoje starosti umrla nepozabljiva soproga in mati, gospa

Amalija Stajer roj. Hribar.

Pogreb predrage pokojne bode v četrtek, dne 10. marca, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče pri sv. Roku.

Svete maše zadušnice služile se bodo v farni cerkvi.

Pokojna se priporoča v blag spomin in molitev. METLIKA, dne 9. marca 1892.

Služba cerkovnika in organista

v **Možici na Koroškem** (Mess, Kärnten) je izpraznena. Dohodki okolu 300 gl. s prostim stanovanjem. Vsak dan je sv. maša s petjem. Od prosilca se zahteva, da je oženjen, dobro izurjen orgljavec, dober pevec, žena mota biti dobra sopranistinja. — Prošnje s pričali naj se pošljejo cerkvenemu predstojništvu v **Možici (Mess)** na Koroškem.

131 3—3

Podpisani naznanjavi tužnega srca vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo, naju iskreno ljubljene očeta, oziroma tasta in starega očeta, gospoda

Jurija Tavčarja,

hišnega posestnika, slikarja in podobarja, včeraj zvečer ob 6. uri po daljši bolezni, previdnega s sv. zakramenti za umirajoče, v 74. letu svoje starosti k Sebi poklicati. Truplo predražega ranjkega bode v petek, dne 11. t. m., ob 4. uri popoldne v hiši žalosti blagoslovljeno in potem na pokopališču pri sv. Križu k večnemu počitku pokopano. Priporočamo ranjkega v blag spomin.

IDRIJA, dné 10. marcija 1892.

Karolina Nagode roj. Tavčar,
Marija Vončina roj. Tavčar,
hčeri.

135 1

Zahvala.

Bralno društvo pri Devici M. v Polji je od slavne „Matiče Slovenske“ v Ljubljani prejelo enajstero podučnih knjig za svojo knjižnico. Za ta velikodušni dar izrekamo najsrčnejšo zahvalo in „Matičo Slov.“ toplo priporočamo vsem slovenskim narodnjakom v obilno podporo!

Pri Devici M. v Polji, dné 5. marca 1892.

Jos. Mercina predsednik. Fr. Vilfan tajnik.

Družba sv. Cirila in Metoda

prejela je v dóbi od 1. januarja do konca februarja t. l.:

1. Od podružnic:

Podgrad v Istri	20	gld.	20	kr.
Kamnik	50	—	—	—
Loški Potok	22	—	30	—
Kostanjevica	5	—	—	—
Zenska v Gorici	60	—	—	—
Vransko	40	—	—	—
Postojna	25	—	—	—
Libelice na Koroškem	3	—	—	—
Vipavska	8	—	36	—
Krško in okolica	5	—	—	—

2. Od darovateljev:

G. dr. J. Kotnik v Ljubljani	15	—	—	—
G. J. Zor	1	—	—	—
G. A. K.	3	—	—	—
Tržičan	7	—	—	—
Londonski Slovenec	10	—	—	—
S. Krasa	—	—	10	—
Mariborski bogoslovci	100	—	—	—
Nabralo kranjsko bralno društvo	10	—	—	—
Delavsko bralno društvo v Idriji	6	—	20	—
Cerkljanska župnija	105	—	—	—
Na veselici v Borovnici nabrano	11	—	20	—
Vesela družba v Velikovecu	12	—	—	—
Gospica iz Opatije	4	—	30	—
Višnjegorska župnija	120	—	—	—
Čitalnica v Cerknem	5	—	—	—
G. Bolča iz Češkega	1	—	20	—
G. Fr. Lipold mozirski	5	—	—	—
G. Fr. Kozlevčar v St. Petru	1	—	10	—
Vesela družba v marib. čitalnici	1	—	01	—
Neimenovan duhovnik za predpust	5	—	—	—
„Zorani“ v Gradcu	2	—	40	—

Kmetška posojilnica ljublj. okolice	20	—	—	—
Posojilnica na Nabrežini	5	—	—	—
Posojilnica v Glinjah na Koroškem	10	—	—	—
G. Jos. Rodè v Kamniku	50	—	—	—
Mohorjani v Drazgozah	1	—	50	—
Kmetje zbrani v Velikovecu	6	—	48	—

V Ljubljani, dné 29. februvarija 1892.

Tomo Zupan, prvomestnik. Dr. J. Vošnjak, blagajnik.

Tretji izkaz darov za pogorelce v Rakitniku.

Č. g. Jos. Lavrič iz Ambrusa	4	gld.	—	kr.
Preč. g. Jan Vesel iz Trnovega	17	—	40	—
G. Jan Klemen v Rudolfovem	3	—	—	—
Neimenovan	10	—	—	—
M. g. L. Jeran zbirko Zgod. Danice	60	—	—	—
Č. g. Jan Oblak iz Borovnice	5	—	—	—
„ „ Mart. Tome iz Suhorja	15	—	—	—
„ „ Mat. Pintar iz Trnja	7	—	69	—
„ „ Mat. Sitar iz St. Petra	4	—	—	—
„ „ Fr. Zakrajšek kap. ribniški	5	—	—	—
„ „ Gašp. Vilman iz Kolovrata	11	—	—	—
„ „ Jan. Kapuz iz Kroke	2	—	—	—
„ „ Mart. Narobe iz Zapog	2	—	50	—

Č. g. Mat. Lavrič s Studenca	5	—	—	—
„ „ Jan. Mikš z Razdrtega	6	—	—	—
„ „ Jern. Primožič z Vrabè	5	—	50	—
„ „ Jan. Novak iz Radovljice	21	—	—	—
Župni urad pri sv. 3 Kraljih	3	—	50	—
Č. g. Mih. Saje iz Štange	4	—	—	—
„ „ Jan Hromec iz spod. Loga	17	—	66	—
Preč. g. Mat. Erjavec iz Vipave	8	—	—	—
„ „ Jos. Kerčon iz Predosel	14	—	—	—
Č. g. Jos. Laznik iz Podlpe	5	—	—	—
„ „ Jan. Karlin iz Smednika	10	—	—	—
„ „ J. Rozman iz Rakitne	3	—	50	—
„ „ A. Kalan 2. zbirko v „Domo- ljubu“	52	—	—	—
Č. g. Iv. Zdražba s Prežganja	8	—	—	—
„ „ Ant. Jemec s Suhorja	5	—	—	—
„ „ Jož. Lukaneč iz Lozice	4	—	—	—
Mil. g. L. Jeran 2. zbirka Zgodnje Danice	22	—	—	—
Č. g. Vilj. Gasperin s Planine	5	—	—	—
K temu prej izkazani znesek	1137	—	77	—

Skupaj . 1483 gld. 52 kr.

V Slavini dné 8. marcija 1892.

Jan. Sajovic, župnik.

Pri zlatem drž. jabolku.

J. PSEPHOFER

Zum goldenen Reichsapfel.

Iekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zalogo tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: **1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.,** pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prsto pošiljati: 1 zavoj kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne more odposlati.)
Prosi se, da se zahtevajo izrecno

J. Pserhoferja kri čistilne kroglice.

in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v **25 rudeči** barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nóg, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frank. pošilj. 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmaceutične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

Posiljate po pošti zvršé se najhitreje proti predpošlatvi zneska, večje pa tudi proti povzetju. **Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja nego pri pošiljatih s povzetjem.**

(42) 12-9

Kovertes firmo
priporočá
Katoliška Tiskarna
po nižej ceni.

Advokat

dr. M. Hudnik

usoja si naznaniti, da je svojo

advokatsko pisarno

otvoril

v Ljubljani, Gospodske ulice 19,

kjer je bila poprej pisarna umrlega gosp. dr. V. Zarnika.

130 4-2

Dunajska borza.

Dné 10. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	94	gld.	50	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93	—	95	—
Zlata renta 4%, davka prosta	110	—	50	—
Papirna renta 5%, davka prosta	102	—	95	—
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1004	—	—	—
Kreditne akcije, 160 gld.	307	—	50	—
London, 10 funtov strl.	118	—	75	—
Napoleonor (20 fr.)	9	—	43 1/2	—
Cesarski cekini	5	—	59	—
Nemških mark 100	58	—	12 1/2	—

Dné 9. marca.

Ogerska zlata renta 4%	107	gld.	30	kr.
Ogerska papirna renta 5%	102	—	20	—
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138	—	50	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147	—	50	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181	—	—	—
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	—	15	—
Zastavna pisma	100	—	50	—
Kreditne srečke, 100 gld.	186	—	25	—
St. Genois srečke, 40 gld.	60	—	—	—

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld.	25	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17	—	70	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	21	—	25	—
Salmove srečke, 40 gld.	61	—	—	—
Windischgraezove srečke, 20 gld.	59	—	—	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	—	50	—
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2850	—	—	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	83	—	50	—
Papirni rubelj	1	—	20	—
Laških lir 100	45	—	65	—

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvršé se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gallijske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Z le 6 gld. se lahko dobí 300.000 gld. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese à 3 1/4 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 200.000 gld. av. velj.

Tisine promese à 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 100.000 gld. a. v.

Obe vkupe le 6 gld.!